

# Eliya — Juróom-ñaar ci lim bi

## *Ki jëkk ak Ki mujj gi*

Jeff Pippenger

2023-10-07

Nu ngi di jàpp 1863 ne mooy beneen fan wu mujj ci ab séri ngir natt, yi tambalee woon ca mag aakoo bu 1844 ba. Sunu njëkk taxawaayu xalaat mooy ne yëngu-yëngu Millerite bi jeex na bi gëstu-boppu Mbooloom Adventist bu ñaareelu fan ba ci àddina, moom Séptième jour, bindoo ci yoon ak nguurug États-Unis ci at mooma. Yëngu-yëngu bi tàmbalee ci waxu yonent ci 1798, jeex na ci 1863.

Yebin ci xel nu ne waxtu bi malaaka bu mag bu Apokalips 18 wàccee ci 11 Septambar 2001, loolu dafa amoon ay misaal yu ko jiitu woon ci yëngu-yëngu Millerite bi, ba malaaka bu Apokalips 10 wàccee. Yëngu-yëngu Millerites bi tàmbalee na ca waxtu mujj ga ci 1798, ba feeñeel gisi gi ci dexu Ulai bi nekk ci Daniel saar 8 ak 9. Yëngu-yëngu ñaar-fukk ak ñeent junni nit ñi ak ñeenti junni ñi tàmbalee na ca waxtu mujj ga ci 1989, ba feeñeel gisi gi ci dexu Hiddekel bi nekk ci ñetti saar yu mujj yi ci Daniel.

Ñaari mujjug mujj yi jëkk yi tambalee woon a jur benn tasaar gu yokk a yokk ci biir askan wi Yàlla jëkk a tànn ak ñi nekk ci yëngu-yëngu seeni jaar-jaari jamono bu nekk. Bi ndigal bu njëkk bu jaar-jaar bu nekk wonees ko ci kanam ñépp, malaakam jaar-jaar boobu wàcc. Baat bi, yëngu-yëngu bi ak ndawsi bi, ñooy ay jumtukaay yi Boroom bi jëfandikoo woon ci jaar-jaar bu nekk ngir wone bàkkaar askan wi Yàlla jëkk a tànn; ndax ni Kirist jàngalee ci liggéeyam, su fekke ne moom ñëwul woon, Yawut yu di werante ci jaar-jaar boobu duñu amoon bàkkaar. Ndawsi bi, baat bi ak yëngu-yëngu bi, ñooy ay jumtukaay yu àtte yi di tax askan wi kóllère gu njëkk gi gën a jëkk doxal seen njubte ci bañ a nangu leer gu yokk a yokk gu seeni jaar-jaari jamono, te ba malaaka bi wàccee, loolu màndargaaloon na ne doxalinug àtteb askanu kóllère gu njëkk gi tàmbali na. Jumtukaayu àtte gi dees na ko xam bi yonent yi di misaal jaar-jaar boobu lekk baat bi Boroom bi jox leen. Bu ñu lekkee baat bi, kon ñuy dem yóbbu baat bi ca askan wi Yàlla jëkk a tànn, ñi ñu melal ni nit ñu dëgër baat, di ñu bunt, yu bëggul dégg te soppeeku. Boo xamee ne malaaka bi wàcc na te lekk nañu baat bi, àtteb nit ñi ñu bunt tàmbali na.

Nu ngi jëfandikoo yoonu àtteb Israayil gu yàgg, ni ko téereb Numbers wone, ci nettali yoonu Millerite; te bu mu mujjee, dina nu jëfandikoo itam yoonu nattu bii ci yoonu ñi téeméeri ñeent-fukk ak ñeent-ñaari junni. Tekkiinu jéego “fukk” war na ñu ko tēnk ci dëkkub xalaatub pàcc bi mu nekk.

Toppandoo fukki yi ci fukki nattu mi ngi tambalee ca naqar ga, muy ci xew-xewu Déndu Gàdda gi ngir Israayil ju yàgg ji, mbaa 22 Oktoobar 1844 ngir way-Miller yi. Rakku jigéen White moom day tudd dëgg-yu “landmark” yi ñu ubbiwoon ci jamono jooju, di tàmbalee ak li mu woowe “jaarug waxtu bi.” Naqar ga ngir Hebre yi mooyoon ragalu mbooloom xare Firawna. Ñakk gëm ci kàttanu Yàlla ngir Hebre yi feeñ na ci ni ñu tontoo ci seen ragal mbooloom xare seeni noon, ni mu deme woon itam ca fukki nattu ba mujj te mu mujj. Yeesu day wone mujjaay gi dale ko ca njàlbéen ga;

ba tax na ragal gi ñu ragaloon yéefar yi ca Réew mi ñu Digoon, yi fukki yebkat ya xamle, mooy doon benn ragal gi itam jur naqar ga ñu amoon ca Déndu Gàdda ga. Fukki nattu ba mujj te mu mujj ngir yëngu-yëngu Millerite bi dina doon ab waxu waxtu, ni 22 Oktoobar 1844 nekkoon.

Réyy mi ñàkk ci séentu-yoon yu yokkute ci jaar-jaaru Millerite moo mel ne moo tàmbalee ab jaar-jaaru bu ñu wone woon bu leer ci misaalu njotug Israayil gu yàgg gi nekkoon ci Misra. Dale ca Géeju Xonq ba, amoon na ab taxawal bu ñu fànn-ñaar ci séentu yi, te séentu bu mujj bi dafa wara wone li nirook ak séentu bu njëkk bi. “Jállug waxtu” ba ci réyy mi ñàkk dafa juddoo ci ragal xam-xamu benn waxu-kàddug yemale waxtu. Li di mujj ci yoonu séentu ngir Israayil gu xelal gi dina doon benn ak li njëkk. Ci atum 1863, njiiti Israayil gu dëgg gi tann nañu dellu ci yoonu xam-xam bu dëggal biir Biblia bu ñi ñu doon a màggal léegi ne ay doom-i Room lañu, te dañuy bañ, walla nga man a wax dañuy déggadi, waxu-kàddug yemale waxtu bi gëna gudd ci Biblia bi. Mujjug fukki séentu yi ci Israayil gu dëgg gi ak ci Israayil gu xelal gi, tàmbali bi moo ko tegtaloon. Te ci mujj ga, ci ñaari misaal yi ñépp, ñi gântaloon yi feeñal nañu bëgg-bëgg du dellu fa ñu leen a féccé woon ba noppi.

Ci bañ a nangu juróom yi ci Léwíg 26, Adwantis bu Laodisee dafa sos jafe-jafe ju yégleb ci waxu yonent bi, te ñoom bopp seenul woon ko. Ba tey, mënuñu ko saafara, doonte sax dañuy joxe ay xeetu léeb yu bare ngir jéem a def loolu. Jafe-jafe ji nekk na ci benn aaya bi Sër Wiit wax ne mooy fondaasioŋ ak ndëgg du doxalin gu maggu Adwantis.

“Mbind mi gën a gën yépp yi, li doon woon benn cër bu mag ak kenug diggu boppam ci ngëmug Advent mooy wax ji ne, ‘Ba ñaari junni ak ñetti tééméer fan, noonu dees na setal kër Yàlla ga.’ [Daniel 8:14.]” The Great Controversy, 409.

Adventisme am na lu bari wax ci sarax 14, waaye duñu mas a jëfandikoo jot ci njëkk xalaat bi war a ñëw ci sarax boobu. Xalaat boobu mooy ne sarax 14 “tontu” la. Tontu amul solo, su fekke ne boolewul laaj bi waral tontu bi. Ci yoon, ci yeneen baat yu làkk wi, mbaa ci xel mu yomb, maneesul a taxaale sarax 13 ak sarax 14, ndaxte sarax 13 mooy laaj bi te sarax 14 mooy tontu bi.

Laaj bi, bu ñu ko teeyee ak yoon te jub, di joxe ko ci anam gu leer te jub, di jur benn tekki gu wuute lool ak li Adventism jàngal ci aaya fukk ak ñeent. Loolu du tekki ne aaya fukk ak ñeent du “fondasiyoŋ ak gëstu bu digg bi ci ngëmum Advent,” ndax mooy. Waaye tekki na ne ba Adventism moytee te bayi “juróom-ñaar yi” ci atum 1863, mënuloon nañu leen a firndeel bu baax li aaya fukk ak ñeent di tekki dëgg-dëgg. Ci Mbind mi, genn dëgg gu nekk genn xaaj rekk du dëgg. Bu ñu ko xamee ci njub, laaj bi ci aaya fukk ak ñett dafa laaj ngir nangu yégleb gi màndarga sellalug kër yu sell gi ñu daan rawe, ak itam ngir nangu yégleb gi màndarga rawug mbooloo mi. Yéglebu ñaari junni ak ñetti tééméeri at mi dafay wax ci “kër yu sell gi,” te yéglebu ñaari junni ak juróomi tééméeri ak ñaar-fukk at mi dafay wax ci “mbooloo mi.”

Ngir wax ci diggante ñaari kàddu yii dafay soxla njàngum bu yaatu, te moom laa bañ a def fii léegi ci mbind yii. Wàll yiiñu daf ñu ko wax ba pare yoon yu bari ci at yi weesu, te manees na leen a gis ci séri bi tudd Habakkuk’s Tables. Ba tey maa ngi wéy di wax ci firnde jiiirug Eliya, te bëgg naa jëkk a mottali dëgg yu mel noonu.

William Miller moo doon na Eliya bu njëkk baat yu Adventism, te li mu jëkk gis moo doon juróom-ñaari yoon yi ci Leviticus ñeent-fukk ak juróom-benn, ba tax bañ dëgg googu ci 1863 doon na bañ yëgleb Eliya bi. Ci bérab bii maa ngi wax ci melokaanu Alpha ak Omega bi di màndargaal ne mujj gi bokk na ak njàlbéen ga. Nattu mujj gi ñu joxoon Israayil gu yàgg, dees ko wone woon ci nattu njëkk gi. Ñaari nattu yooyu ñoom ñépp dañuy tegu ci ragal ne xeeti ñi dul Yàlla ëpp nañu kàttan Yàlla. Nattu fukkéelu bi, ndaxte mu mel ni kanam ci njub gi, moo gëna ànd ak ñaawte bu réy ba mu ëpp nattu njëkk gi, ndaxte jaar-jaaru ndamlu Yàlla ci nattu njëkk gi waroon na jur ci ñi bëggoon jéll ndigal gi kuute gu sax. Dañoó feeñal seeni bañ Yàlla doonte am nañu woon seede yu gëna bari ci kàttanam lu ëpp li ñu amoon ca Géeju Xonq ba. Adventismu Millerite bi, bu een 1863, dafa doon leeral ba noppi lu tax xeebu mag ba doon jëf ju am doole yu Yàlla, waaye moo tax sax dañoo dogaloon tànn benn njiit ngir dellu Misra, te bañ yëgleb bi Daniel tudde “giñu” Musaa, gi Eliya daan wone.

Bés bu jëfandikoo waxtu ngir wone firnde yi tax juróom-ñaari jamono yi di waxu kàddu bu yëgële jamono, dama bëgg a jëfandikoo yenn xalaat yu yomb ngir firndeel seen dëggat ci beneen yoon. Ndax lii mooy ne, ci yëngu-yëngu bi tàmbalee ci 1798, nattu mujj ba ci 1863 dina doon itam nattu mujj ngir yëngu-yëngu malaaka bu mag ba ci Peeñu 18. Xel mu Sell mi wéral na lool lu baax lan moo di nattu mujj bi ngir ñaari yëngu-yëngu yi.

«Seytaane mooy... di yékkati bépp lu dul dëgg ngir wàññi nit ñi ci dëgg gi. Nax nax bu mujj bi Seytaane di def mooy def ba seedeelu Xelum Yàlla amul dara. “Fu amul peeñu, xeet wi dafa sànkú” (Kàddu yu Xelu 29:18).» Selected Messages, téere 1, 48.

Amul genn yoon wuute juub ngir jël bindi yi Ellen White te wax ne moom nanguwul bu baax juróom-ñaari yoon yi nekk ci Leviticus ñaar-fukk ak juróom-benn. Yaay White, ni nu ko waxoon ba noppi ci artik yi te ni ko leer bu baax ci séri bi tudd Habakkuk’s Tables, daf nu xamal bu wóor ne Yàlla moo yonnee benn tàllal 1843 ak benn tàllal 1850. Moom ci boppam moo jàngale ne ñaari tàllal yooyu mat nañu li nekk ci Habakkuk saar ñaar. Ñaari tàllal yi ñoom ñaar dañuy won juróom-ñaari yoon yi nekk ci Leviticus ñaar-fukk ak juróom-benn ne mooy digg bi ci seen tëralin gu mel ni nataal. Ci ñaari tàllal yi itam, rédd bi ci juróom-ñaari yoon yi am na bantub Kirist mooy digg bi ci rédd wu yonent gi ci juróom-ñaari yoon yi.

Bokk na ak ñàkkal yi mu joxe ci ñaari taalibi Habakuk, bind na yoon yu bare ne war nañu sax ci jébbale bataaxal bi ñu jébbale woon diggante atum 1840 ak 1844, te bépp taariixkat bu Adventiste buy wax ne naka la ñi Millerite yi yokke bataaxal bi ñu yégle woon, dafay seetlu ne ñoom dafañu jëfandikoo kaart bu 1843 bi. Du rekk ne moo dëggal bataaxal yi ñu teewal ci kaw kaart yi, te moo digle ñi Yàlla ne sax nañu ci jébbale benn bataaxal boobu sax bi ñu jébbale woon ci taariix boobu, waaye itam joxe na ay kàddu yu bare fu mu artu ne bataaxal yooyu dinañu leen song ci biir taariixu ñi des ci Yàlla. Su muy artu ci yooyu song, dafay fésal yoon wu bari ne liggéeyu wottukat Yàlla yi mooy aar dëgg yooyu sax.

Su peeñ yi baaxul, kon bataaxal yi ñuy wone ci meloku nataal yi itam baaxul. Su bataaxal bi Millerite yi yégle woon diggante 1840 ak 1844 baaxul, kon li Ellen White wax jëfandikoo ay yoon yu bari ne bataaxalu Millerite mooy fondasmañ bi, itam baaxul. Su bataaxal yooyu baaxul, kon

ndigal yi mu delloo wax ngir wéy di yégle dégg-dégg yooyu sax doy na ci ndigël yu dul dégg. Su bataaxalu Millerite yi du tegu ci fondasmañ yi war a sax ak a wottu ci xeetu Saytaane, kon ndigël yooyu itam am nañu njuumte. Ngir agsi ci dogal bi ne mbir yii yépp, yi jëm ci bataaxalu Eliya ci taariix boobu, am nañu njuumte, loolu dina firndeel bu leer ne Ellen White ab yonent buy fen la.

Aadventis bu jamono sax ci yeneeni séminaire yu Apokalipsam ne, mbooloom ndaw mi des dina am Noonu Kàddug Yàlla, mooy seede Jesu; waaye lu wóor la ne, duñu wax ñi ñuy wut ngir dugal leen ci bokk gu yaram-gëm ga ne dañuy bañ bu baax xam ndigal ak artu Ellen White yi jëm ci yooyu dégg yu njëkk yu sampoo ak seent biiru jaar-jaar boobu. Lan la xelal bi ci suuf di tekki ci sa xel?

“Amuñu dara lu nu wara ragal ci kanam, ludul su nu fàtte yoon wi Boroom bi yonnee nu ci, ak njàngaleem ci sunu jaar-jaari bu weesu.” *Life Sketches*, 196.

Ci atum 1863, yëngu Millerite bi mujjee ba noppi, te bindu kooreel ak nguur gi ngir mu doon mbokk mu yoonal, te nguur googu moo war a sos naqaru papaas bi, te ci tekkiinu Ellen White, loolu mooy booloo kërceen ak nguur gi.

“Ci yëngu-yëngu yi fi nekk léegi ci États-Unis ngir tax liir ak jëfandikoo yi jàngoro mbooloo yi am ndimbalug réew mi, Protestants dañuy topp tãñki papistes yi. Loolu sax gën na lool: dañuy ubbi bunt bi ngir ba Papauté man a dellusi ci Amérique bu Protestants yi ngir feyaat njit gu kawe gi mu ñakkoon ci Old World bi.” *The Great Controversy*, 573.

Ci kaw ndigalu ne bokkale ak gómme gi doon benn cër ci soxla ngir waajal, ci jamono ju xale yi réew mi deñuy jëfandikoo ci rendi deret bi ñuy wax Xareb Réew mi, yëngu-yëngu Millerite yi jeex na. Ci atum 1863, ak benn mbind mu mbooloo ak itam ak benn màndarga mu bees, kërkeri Moom yu Bésu Noppalu baatub Yàlla (Seventh-day Adventist) bañ na waxi ci kàddu yonent bu jaam ak jaamkat, bi Daniel tudde ngiir gi Musaa. Ci atum 1850, Boroom bi sant na ay nitam ñu def ñaareelu tabal Habakkuk, te ñu jubanti njuumte bi Mu daan tēj loxoom ci kawam ci tabalu 1843 bi. Màndarga bi ñu digle woon ci 1850 matal na yëfëram ba noppi, ndaxte Ellen White wax na ne gis na “ne Yàlla nekk na ci bindu màndarga bi,” fekk muy itam wone ne màndarga 1850 bi moom lañu xamale ci ñaareelu saarub téere Habakkuk.

Jubluwaay biir saara 1850 mooy woon benn ak jubluwaay biir saara 1843. Mu doon juntuukaay bu waareel ngir jébbale ndigalub malaaka bu ñetteel bi ci àddina buy dee. Ci atum 1863, ndigal loolu dañu ko wacc. Jéego nattu gi, gi ñu misaalal ak jéego nattu gi tambalee ca Géeju Xonq ba, tambalee na ak waxu yoon wi ci jamono, wi jëfandikoo woon ngir xamale bérab bu sell bi ñu waroon a taccu ci suuf ci saar 13 bu Daniel 8, te jéego nattu gi jeex na ak waxu yoon wi ci jamono, wi jëfandikoo woon ngir xamale mbooloo mi ñu waroon a taccu ci suuf ci saar 13 bu Daniel 8.

Noonu ma dégg benn aji-sell buy wax, te beneen aji-sell wax ak moom miy wax ne ko: “Ba kañ la peeñ mi di dem ci mbirum sarax su bis bu nekk, ak tooñ gu yóbbu alag, ngir jébbal benn santuaire bi ak mbooloom nit ñi ngir ñu di leen dóor ci suuf?” Mu ne ma: “Ba ñaari junni ak ñetti tééméeri fan; gannaaw loolu dees na sellal santuaire bi.” Daniel 8:13, 14.

Nattu wuteg gi tambalee ci 22 Oktoobar 1844, am na xàttub Alfa ak Omeega. Ndortee lug loolu, mooy ab yonent buy wax ci jamonoy kër Yàlla gi waroon aña. Yonent boobu la woon bu feeñal leer gu réy bi mu mattee. Nattu wuteg gi jeexoon ci 1863, itam am na xàttub Alfa ak Omeega. Jeexitalug nattu wuteg boobu mooy ab yonent buy wax ci jamonoy mbooloo mi waroon aña. Yonent la woon bu ñu tëral ngir mu feeñal leer gu réy bu mu mattee. Ab yonent ci jamono la woon, bi Eliyaab taariix booba waxee ko, te bi ñu ko bañee, bàyyi ko, mu jur lëndëm gu réy.

Te li mooy àtteb daanakaay bi: leer gi agsi na ci addina, waaye nit ñi bëgg nañu lëndëm gën leer, ndaxte seeni jëf yu bon lañu woon. John 3:19.

Xel maay tën bëgg a jëfandikoo ngir tëj bataaxal bii mooy li ma xamlewoon ba noppi. Ndax Yàlla jaarale ko ci Ellen White dëggaloon na tablo yi 1843 ak 1850?

“Gis naa ne, tablo bu 1843 bi loxob Boroom bi moo ko jiitewoon, te waruñu koo soppi; ay lim yi nekkoon nañu ni Mu ko bëggoon; loxoom dafa doon ci kawam, ba mu nëbb ab njuumte ci yenn lim yi, ngir kenn man a ko gis ba kerem, ba keroog ba loxoom demee.” Early Writings, 74.

“Gis naa ne Yàlla nekk na ci ñu siiwal tablo bi jaarale ko ci Mbokk Nichols. Gis naa ne am na yëgleb ci Biirigóor bi ci mbirum tablo bii, te bu ñu ko jagleelee askanu Yàlla, bu mu doy kenn, dina doy itam keneen; te bu kenn soxlaa ñu tegaaral ko ab tablo bu bees ci rëy gu gën, ñépp a ko soxla ni noonu.” Manuscript Releases, limu 13, 359; 1853.

Ndax Yàlla jaarale ko ci Ellen White di dëggal bataaxal bi Millerites yi jébbale woon ci jamono 1840 ba 1844?

«Yàlla du nu jox ab yégle bu bees. Danu wara yégle yégle bi, ba ci atum 1843 ak 1844, génne nu ci yeneen mbooloooy njàngum diine yi.» Review and Herald, 19 Sàttum Sàcc 1905.

“Yàlla dinu sant nu joxe sunu waxtu ak sunu doole ci liggéeyu waare xaleyi nit ñi yégle yi yëngal góor ñi ak jigéen ñi ci atum 1843 ak 1844.” Manuscript Release, Number 760.

“Bépp yéene yiñ joxe woon diggante 1840–1844 dañu war a nekk lépp ak doole tey, ndaxte am na ñu bare ñi réer seen yoon. Yéene yi war nañu dem ci mbootaay yi yépp.

“Kiris wax na: ‘Yéen seen bët barkeel nañu, ndaxte gis nañu; te seen noppit barkeel nañu, ndaxte dégg nañu. Ndaxte dëgg-dëgg maa ngi leen koy wax ne, yeneen yonent yu bare ak nit ñu jub dañoo bëgg woon gis yi ngeen gis, te gisewuñu ko; ak dégg yi ngeen dégg, te déggwuñu ko’ [Matthew 13:16, 17]. Barkeel nañu bët yi gisoon liñu gisoon ci atum 1843 ak 1844.”

“Joxe bi joxe. Te warul benn yit njàngale waat joxe bi, ndaxte màndarga yi ci jamono yi dañuy am; liggéeyu mujj gi war nañu koo def. Liggéey bu mag dina am ci benn waxtu bu gàtt. Te léegi Yàlla dina sant ñu joxe benn yégle buy magg ba nekk xaacu bu réy. Noonu Daniel dina taxaw ci wàllam, ngir joxe seedeem.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

“Dëgg-dëgg yi nu jotoon ci 1841, ‘42, ‘43 ak ‘44, léegi dafa war a jàngat ak yégleel. Baatu malaaka bu jëkk ba, bu ñaareel ba, ak bu ñetteel ba, ci kanam dinañu leen yéglee ak baat bu réy. Dinañu leen joxe ak dogal gu tar ak ci kàttanu Xel mi.” Manuscript Releases, volume 15,

“Nu déggoo né doole bu néew ak tuuti gi ci liggéey bi fi nekk tey. Nu am na nu benn jaar-jaaru xam-xam. Ci def liggéey bi Yàlla jox nu, man na nu jëm kanam ak kóolote, wóor ne mooy sunu doole ak sunu man-man. Moom dina ànd ak nun ci 1906, ni mu àndoon ak nun ci 1841, 1842, 1843 ak 1844.” Loma Linda Messages, 156.

«Ñi taxaw ci sunu kurum yi ni jàngalekat ak njiit, war nañu nekk ñu dëgër ci ngëm gi ak ci njariñi yégleb malaaka bu ñetteel bi. Yàlla bëgg na nitam ñi xam ne am nanu yégle bi ni mu ko n joxee ci atum 1843 ak 1844.» General Conference Bulletin, 1 Awril 1903.

“Njàngale bi agsi na: Bàññ nañu bàyyi lu man a dugg te di yëngal saxuwaayu ngëm gi nu doon tabax ba noppi baatu xibaar bi agsee ci at yi 1842, 1843 ak 1844. Man nekkoon naa ci xibaar boobu, te li dale booba ba léegi maa ngi taxaw kanam àddina, dëgg ci leer gi Yàlla jox na nu ko. Dunu fas yéene wàcc sunuy tànk ci dal bi ci ñu leen teg, bi nu doon seet Boroom bi bés bu nekk ak ñaan gu dëgër, di wut leer. Ndax ngeen foog ne man naa bàyyi leer gi Yàlla jox ma? War na mel ni Xeeru Jamano yi. Moo ma doon gindee li dale ba ci bi ñu ma ko joxee.” Review and Herald, 14 Awril 1903.

Ndax Yàlla jaarale ko ci Ellen White ngir artu ay nitam, ba ñu jàpp ci xeeti xare yu di yàq dëgg yi aju ci jaar-jaari Millérite yi?

“Yoonu dëgg yu mag yi, yi nu di won sunu taxawaay ci jaar-jaari waxu yonent yi, war nañu leen a wottu bu baax, ngir bañ ñu leen di daanu, te wuutu leen ak njàngat yu war a indi jaxasoo gën a leer gu dëgg.” Selected Messages, téere 2, 101, 102.

“Tey, Seytaane mi ngi wut yoon yu mu man a farte ay màndargay dëgg,—ay monument yi ñu taxawal ci wetu yoon wi; te nun, dafa war nu am xam-xamu liggéeykat yu mag ñi tabax seen kër ci kaw doj wu dëgër wi, ñi sax ci dëgg, ci lu ñuy wax ci ñoom lu bon ak ci lu ñuy wax ci ñoom lu baax.” Gospel Workers, 104.

“Yàlla du bàyyi mukk àddina ci ludul nit ñi man a ràññee baax ak bon, njub ak lu jeng. Yàlla am na ay nit ñi mu fal ngir taxaw ci kanamu xare ba ci jamono yu metti. Bu ay xalis yu tar amee, dina yékkati ay nit ni mu ko defee ca jamono yu yàgg ya. Waxambaane yi dees na leen woote ngir booleeku ak mag ñiy yékkati màndarga yi, ngir ñu gëna dëgër te jàng ci xam-xamu ñi sella yi, ñi jaar ci xare yu bare lool, te ñi Yàlla waxal saa yu bare jaarale ko ci seede yi mu Sell mi, di leen won yoon wu jub wi te di daan yoon wu jubul wi. Su ay musiba yégee, yu di nattu ngëmug nit ñi Yàlla, jéfkati yi njëkk yooyu war nañu nettali xew-xewu jamono yi weesu, ba ni noonu sax ay xalis yu mel ni yooyu agsee woon, ba degg gi nekk lu ñu laajoon, ba ay xalaat yu doxul jógé ci Yàlla duggsiwoon.”

“Lépp yu mag yi baax ñi yor at yi soxla nañu ko tey; ndaxte Seytaane di xool bépp yoon ngir def ba amul njariñ yooni cosaan yi,—mandarga yi ñu taxawal ci wàll wi.” Review and Herald, 19 Nowàmbar 1903.

Ci atum 1863, yëngu Millerite jeex na ci bañ dëgg bu njëkk bi Eliya bu jaar-jaar boobu woon nañu ko yóbbu ba mu xam ko. Nattu mu mujjaay bi dafa sukkandiku woon ci ñaari aaya yi nekk ci

Daniel juróom-ñeent, yu wone neñu ñàkkalug selluwaay bi ak mbooloom xarekat yi. Leerug selluwaay bi ubbeeku woon na ci nattu bu njëkk bi ci fukk, te lëndëm indiwl nañu ko ci mbooloo mi ci nattu bu mujj bi ci fukk.

“Benn yenn yomb a wóor la: ñi bokk ci ñaareelu fan baareyis Adventiste yi te taxaw ci wërgu-yoonu Seytaane, ñoom dinañu jëkk a bàyyi seen ngëm ci artu ak yedd yi nekk ci Seede yi ci Xelu Yàlla.

“Woote ngir sellal gu gën a kawe ak liggéey gu gën a sell dees koy woote, te dees koy yemale. Ñenn ci ñi di wax lépp li Seytaane di xelal tey dinañu dellu ci seen xel. Am na ñenn ci ay bérab yu am solo te ñu dénk leen kóllëre yu mag, waaye xamuñu dëgg bi ñu war a yëg ci jamono jii. Bëgg nañu jox leen bataaxal bi. Suñu ko nangu, Kirist dina leen nangu, te dina leen def ay liggéeykat yu bokk ak moom. Waaye suñu bañ a déglu bataaxal bi, dinañu taxaw ci suuf sañ-sañu ñuul si nguurug Kilifa bu Lëndëm.”

«Ndigal ndigal wax ne, dëgg gu am solo ngir jamono jii mingiy ubbi ci xel yi gñit, gën a leer, gën a leer. Ci anam gu xóot, góor ak jigéen dañuy lekk yaramu Kirist te naan deretam. Deggo xam-xam bi dina yokku, ndaxte dëgg man naa yaatu ba fàww. Ki dëgg gi jóge ci moom ci Yàlla dina dugg ci bokk gu gëna jege, te gëna jege ak ñi sax ci xam ko. Bu nit ñi Yàlla di moom jotee kàddoom ni mburu asamaan, dinañu xam ne génn-génnoom sàcc nañu ko ni suba si. Dinañu jot doole gu xel mu sell, ni yaram di jote doole gu yaram bu ñam lekkule.»

«Nun deggu nu xam nañu bu baax pexe Boroom bi ci jël doom Israayil yi génne leen ci jaamu réewum Misra, te yóbbu leen jaar ci màndiñ ma ba dugg Canaan. »

“Bi nu dajalee indi leer yu Yàlla bi di leer ci xibaaru jàmm ba, dunu am xam-xam bu gëna set ci yoonu Yawut ya, te dunu gëna wormaal dëgg-yàllaam yu am solo. Sunu seetlu dëgg bi nekkagul ci mat. Danu dajalee rekk néew leer yu leer. Ñi dul ay taalibe Kàddu gi bés bu nekk, duñu saafara jafe-jafe yi nekk ci yoonu Yawut ya. Duñu xam dëgg yi liggéeyu kër Yàlla gi jàngale. Liggéeyu Yàlla gi dañuy ko tere ndax xam-xam bu àddina ci mbiram bu magam. Dund gu ëllëg gi dina ubbi tekkiinu yoon yi Kirist, mi sēñño ci njàngum taxawukaayu niir, joxoon ay nitam.” Spalding and Magan, 305, 306.

Nun dina yokk seetlu ci njàngat bu njëkk bi ci maneesu Eliya ak 1863 ci bind bi ci topp.